

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie art. 9g ust. 10 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2021 r. poz. 1762 oraz z 2022 r. poz. 935, 1116 i ...), zwanej dalej „ustawą”, który upoważnia ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, Ministrem Obrony Narodowej i Ministrem Sprawiedliwości do określenia, w drodze rozporządzenia, sposobu odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela, trybu działania komisji, o której mowa w art. 9fa ust. 5, 10, 11 i 13 ustawy, wzoru opinii o przeprowadzonych zajęciach, rodzaju dokumentacji załączanej do wniosku o podjęcie postępowania egzaminacyjnego lub postępowania kwalifikacyjnego, zakresu wymagań, o których mowa w art. 9b ust. 1 pkt 5 i ust. 1a pkt 4 ustawy, trybu działania komisji egzaminacyjnych i komisji kwalifikacyjnych, wzorów zaświadczeń o zdaniu egzaminu przed komisją egzaminacyjną lub uzyskaniu akceptacji komisji kwalifikacyjnej oraz wzorów aktów nadania stopni awansu zawodowego, uwzględniając potrzebę zapewnienia wsparcia nauczycielom odbywającym przygotowanie do zawodu nauczyciela w realizacji ich obowiązków oraz doskonaleniu wiedzy i umiejętności, stopniowania i różnicowania wymagań stawianych nauczycielom na poszczególnych stopniach awansu zawodowego, potrzebę prawidłowego, sprawnego i rzetelnego przeprowadzania postępowań egzaminacyjnych i kwalifikacyjnych.

Wydanie nowego rozporządzenia jest konieczne ze względu na zmiany przewidziane w ustawie z dnia 23 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw (obecnie ustawa oczekuje na rozpatrzenie przez Senat RP – druk nr 476), zwanej dalej „ustawą z dnia 23 czerwca 2022 r.”, która wprowadza z dniem 1 września 2022 r. nowe brzmienie przepisu upoważniającego zawartego w art. 9g ust. 10 ustawy. W związku z tym obowiązujące dotychczas rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 lipca 2018 r. w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli (Dz. U. z 2020 r. poz. 2200) z dniem 1 września 2022 r. utraci moc.

Ustawa z dnia 23 czerwca 2022 r. wprowadziła przygotowanie do zawodu nauczyciela w miejsce dotychczasowych staży na stopień nauczyciela kontraktowego i nauczyciela mianowanego (przedzielonych okresem pracowania). Zgodnie bowiem z art. 9a ust. 2 ustawy, w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 23 czerwca 2022 r., nauczyciel nieposiadający

stopnia awansu zawodowego zatrudniony w wymiarze co najmniej $\frac{1}{2}$ obowiązkowego wymiaru zajęć zgodnie z wymaganymi kwalifikacjami jest obowiązany odbyć przygotowanie do zawodu nauczyciela. Projektowane rozporządzenie określa sposób odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela. Zgodnie z § 3 ust. 1 projektu rozporządzenia, nauczyciel rozpoczynający pracę w zawodzie, w trakcie odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela, będzie obowiązany zapoznać się z organizacją, zadaniami i zasadami funkcjonowania szkoły, prowadzić powierzone mu zajęcia oraz uczestniczyć w pracach związanych z realizacją zadań dydaktycznych, wychowawczych, opiekuńczych i innych statutowych zadań szkoły wynikających z potrzeb szkoły i środowiska lokalnego, a także uczestniczyć jako obserwator w zajęciach prowadzonych przez mentora lub innego nauczyciela. Ponadto, nauczyciel ten powinien w tym okresie doskonalić swoje kompetencje w związku z wykonywanymi obowiązkami, w szczególności w zakresie kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych, przeprowadzić tzw. zajęcia otwarte w drugim roku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela (w obecności dyrektora szkoły, mentora oraz dorady metodycznego albo nauczyciela-konsultanta albo przedstawiciela organu sprawującego nadzór pedagogiczny albo nauczyciela dyplomowanego, który naucza tego samego przedmiotu lub prowadzi ten sam rodzaj zajęć, zatrudnionego w tej samej lub innej szkole) oraz w ostatnim roku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela (w obecności komisji powołanej przez dyrektora szkoły, która po przeprowadzonych zajęciach będzie wydawała opinię w tym zakresie: pozytywną albo negatywną). Nauczyciel w trakcie przygotowania do zawodu powinien również dokonywać ewaluacji własnej pracy i wykorzystywać jej wyniki do doskonalenia dalszej pracy, a także dzielić się wiedzą z innymi nauczycielami w ramach wewnątrzszkolnego doskonalenia zawodowego.

Zgodnie z § 3 ust. 2 projektu rozporządzenia, dyrektor szkoły zapewni nauczycielowi odbywającemu przygotowanie do zawodu wsparcie w realizacji ww. obowiązków oraz doskonaleniu wiedzy i umiejętności, w szczególności zapewni nauczycielowi warunki do udziału w formach doskonalenia zawodowego oraz korzystania z pomocy merytorycznej i metodycznej biblioteki pedagogicznej, poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innych placówek działających w systemie oświaty. Dodatkowo, w okresie przygotowania do zawodu nauczyciela, nauczyciel otrzyma wsparcie ze strony mentora przydzielonego przez dyrektora szkoły spośród nauczycieli mianowanych i dyplomowanych (art. 9ca ust. 11 i 12 ustawy w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 23 czerwca 2022 r.).

Przepis § 4 projektu rozporządzenia reguluje tryb działania komisji powołanej przez dyrektora szkoły, w celu oceny zajęć otwartych przeprowadzonych przez nauczyciela przygotowującego się do zawodu w ostatnim roku odbywania ww. przygotowania. Po przeprowadzeniu ww. zajęć komisja będzie omawiała zajęcia z nauczycielem odnosząc się do jego umiejętności, w szczególności w zakresie elastycznego reagowania na zmieniającą się sytuację na zajęciach, kultury osobistej oraz komunikacji werbalnej i pozawerbalnej między uczniem a nauczycielem. Komisja przeprowadzi również rozmowę z nauczycielem na temat metodyki przeprowadzonych zajęć i indywidualizacji nauczania, w trakcie której nauczyciel wykona zadanie wskazane przez komisję z użyciem narzędzi multimedialnych, o ile narzędzia takie nie były wykorzystane przez nauczyciela w trakcie zajęć. Następnie każdy z członków komisji będzie oceniał przeprowadzone przez nauczyciela zajęcia pod kątem wskazanych w projekcie rozporządzenia kryteriów, tj.: poprawności merytorycznej, poprawności zastosowanych metod i form pracy, indywidualizacji nauczania, realizacji celów lekcji, a także umiejętności posiadanych przez nauczyciela, w szczególności elastycznego reagowania na zmieniającą się sytuację na zajęciach, kultury osobistej oraz komunikacji werbalnej i pozawerbalnej między uczniem a nauczycielem.

Każdy z członków komisji będzie oceniał spełnienie przez nauczyciela ww. kryteriów, przyznając łącznie za wszystkie kryteria maksymalnie 10 punktów. Komisja wyda pozytywną opinię, jeżeli średnia arytmetyczna otrzymanych przez nauczyciela punktów wyniesie co najmniej 5. Komisja podejmie rozstrzygnięcie w obecności co najmniej 2/3 składu swoich członków. Należy przy tym zaznaczyć, że w przypadku otrzymania negatywnej opinii nauczyciel będzie miał prawo złożyć wniosek do dyrektora szkoły o ponowne przeprowadzenie zajęć (art. 9fa ust. 10 ustawy w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 23 czerwca 2022 r.). Natomiast jeżeli nauczyciel nie złoży wniosku albo po przeprowadzeniu zajęć ponownie uzyska negatywną opinię komisji, będzie obowiązany odbyć dodatkowe przygotowanie do zawodu nauczyciela w wymiarze roku i 9 miesięcy (art. 9fa ust. 11 ustawy w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 23 czerwca 2022 r.).

W związku z przewidzianą w ustawie z dnia 23 czerwca 2022 r. regulacją określającą zakres dokumentacji załączanej do wniosku o podjęcie postępowania egzaminacyjnego i wniosku o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego (art. 9b ust. 2b ustawy w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 23 czerwca 2022 r.), w § 5 i § 6 projektu rozporządzenia określono, jakie dokumenty

nauczyciel powinien dołączyć do ww. wniosków. Zatem do wniosku o podjęcie postępowania egzaminacyjnego na stopień nauczyciela mianowanego nauczyciel będzie załączał:

- 1) kopie dokumentów potwierdzających posiadane kwalifikacje zawodowe poświadczone przez dyrektora szkoły za zgodność z oryginałem (wymagane kwalifikacje określa art. 9 ust. 1 pkt 1 ustawy, rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz. U. z 2020 r. poz. 1289) i rozporządzenie Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu z dnia 3 września 2021 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli szkół artystycznych i placówek artystycznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1665);
- 2) zaświadczenie dyrektora szkoły zawierające informację o odbyciu przez nauczyciela przygotowania do zawodu, wymiarze zatrudnienia oraz nauczaniem przez niego przedmiocie lub rodzaju prowadzonych zajęć w okresie odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela, wraz ze wskazaniem wszystkich szkół, w których nauczyciel odbywał przygotowanie do zawodu.

Dodatkowo, w przypadku nauczyciela posiadającego stopień naukowy oraz nauczyciela, który przed nawiązaniem stosunku pracy w szkole w Rzeczypospolitej Polskiej prowadził zajęcia w szkole za granicą, ww. zaświadczenie będzie zawierało również informację o odbyciu przez nauczyciela przygotowania do zawodu w skróconym wymiarze 2 lat i 9 miesięcy wraz ze wskazaniem przyczyny skrócenia wymiaru tego przygotowania (tj. czy skrócenie wymiaru nastąpiło ze względu na posiadany przez nauczyciela stopień naukowy, czy też ze względu na prowadzenie przez niego zajęć za granicą).

Natomiast w przypadku nauczyciela, który przed nawiązaniem stosunku pracy w szkole był nauczycielem akademickim i legitymował się co najmniej 3-letnim okresem pracy w uczelni oraz nauczyciela, który w dniu nawiązania po raz pierwszy stosunku pracy w szkole posiadał co najmniej 5-letni okres pracy i znaczący dorobek zawodowy, w ww. zaświadczeniu dyrektor szkoły powinien zawrzeć również informację o wyrażeniu przez niego zgody na odbywanie przygotowania do zawodu nauczyciela w skróconym wymiarze 2 lat i 9 miesięcy (o ile taką zgodę wyraził) wraz ze wskazaniem przyczyny skrócenia wymiaru przygotowania do zawodu nauczyciela (tj. czy skrócenie wymiaru nastąpiło ze względu na posiadanie statusu nauczyciela akademickiego i 3-letniego okresu pracy, czy też ze względu na posiadanie znaczącego dorobku zawodowego i 5-letniego okresu pracy).

Jeżeli nauczycieli odbywał dodatkowe przygotowanie do zawodu, w ww. zaświadczeniu również powinna znaleźć się informacja o: odbyciu przez niego dodatkowego przygotowania, wymiarze zatrudnienia oraz nauczonym przez niego przedmiocie lub rodzaju prowadzonych zajęć w okresie dodatkowego przygotowania;

- 3) kopię karty oceny pracy zawierającą co najmniej dobrą ocenę pracy uzyskaną w ostatnim roku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela, a w przypadku odbywania przez nauczyciela dodatkowego przygotowania do zawodu – co najmniej dobrą ocenę pracy uzyskaną w ostatnim roku odbywania dodatkowego przygotowania do zawodu nauczyciela, poświadczoną przez dyrektora szkoły za zgodność z oryginałem; wymóg ten nie będzie dotyczył nauczycieli skierowanych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do pracy w szkołach działających na podstawie Konwencji o Statucie Szkół Europejskich, sporządzonej w Luksemburgu dnia 21 czerwca 1994 r. (Dz. U. z 2005 r. poz. 10), zwanych dalej „szkołami europejskimi”;
- 4) kopię pozytywnej opinii o przeprowadzonych zajęciach, o której mowa w art. 9fa ust. 8 ustawy, w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 23 czerwca 2022 r., poświadczoną przez dyrektora szkoły za zgodność z oryginałem.

W przypadku nauczyciela ubiegającego się o uzyskanie stopnia nauczyciela dyplomowanego, do wniosku o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego nauczyciel będzie obowiązany załączyć:

- 1) kopie dokumentów potwierdzających posiadane kwalifikacje zawodowe (wymagane kwalifikacje określa art. 9 ust. 1 pkt 1 ustawy, rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli i rozporządzenie Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu z dnia 3 września 2021 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli szkół artystycznych i placówek artystycznych), a także kopię aktu nadania stopnia awansu zawodowego nauczyciela mianowanego; zarówno kopie dokumentów potwierdzających kwalifikacje zawodowe, jak i kopia aktu nadania stopnia powinny być poświadczone przez dyrektora szkoły za zgodność z oryginałem;
- 2) zaświadczenie dyrektora szkoły zawierające informację o wymiarze zatrudnienia nauczyciela oraz nauczonym przez niego przedmiocie lub rodzaju prowadzonych zajęć w okresie 5 lat i 9 miesięcy, licząc od dnia nadania stopnia nauczyciela mianowanego, a w przypadku nauczyciela posiadającego stopień naukowy oraz nauczyciela, który przed

nawiązaniem stosunku pracy w szkole w Rzeczypospolitej Polskiej prowadził zajęcia w szkole za granicą – o wymiarze zatrudnienia oraz nauczonym przedmiocie lub rodzaju prowadzonych zajęć w krótszym okresie, tj. w okresie 4 lat i 9 miesięcy, licząc od dnia nadania stopnia nauczyciela mianowanego (z podaniem przyczyny skrócenia), wraz ze wskazaniem wszystkich szkół, w których nauczyciel pracował. Jeżeli nauczyciel nie uzyskał akceptacji komisji kwalifikacyjnej i ponownie złożył wniosek o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego na stopień nauczyciel dyplomowanego, w zaświadczeniu dyrektor szkoły powinien zawrzeć również informację o przepracowaniu przez nauczyciela okresu wskazanego w art. 9g ust. 8 ustawy, w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 23 czerwca 2022 r., wraz ze wskazaniem wszystkich szkół, w których nauczyciel pracował;

- 3) kopię karty oceny pracy zawierającą co najmniej bardzo dobrą ocenę pracy uzyskaną w ostatnim roku pracy przed złożeniem wniosku o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego, poświadczoną przez dyrektora szkoły za zgodność z oryginałem;
- 4) opis i analizę sposobu realizacji wymagań dotyczących realizowania zadań lub podejmowania działań na rzecz oświaty oraz ich efektów, podpisane przez nauczyciela czytelnym podpisem; dokument obejmuje nie więcej niż 4 strony w formacie A4.

Jeżeli wniosek o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego na stopień nauczyciela dyplomowanego będzie składał dyrektor szkoły, do wniosku powinien dołączyć – analogicznie jak nauczyciel – dokumentację, o której mowa w ww. pkt 1, 3 i 4, a ponadto zaświadczenie pracodawcy zawierające informację o spełnieniu ustawowego wymogu przepracowania w szkole okresu 5 lat i 9 miesięcy, a w przypadku dyrektora szkoły posiadającego stopień naukowy oraz dyrektora szkoły, który przed nawiązaniem stosunku pracy w szkole w Rzeczypospolitej Polskiej prowadził zajęcia w szkole za granicą – skróconego okresu przepracowania w szkole, tj. 4 lat i 9 miesięcy licząc od dnia nadania stopnia nauczyciela mianowanego (z podaniem przyczyny skrócenia). Jeżeli dyrektor szkoły nie uzyskał akceptacji komisji kwalifikacyjnej i ponownie złożył wniosek o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego, w zaświadczeniu pracodawca powinien zawrzeć również informację o przepracowaniu przez dyrektora szkoły okresu wskazanego w art. 9g ust. 8 ustawy, w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 23 czerwca 2022 r. Natomiast jeżeli dyrektor szkoły prowadzi zajęcia, o których mowa w art. 42 ust. 2 pkt 1 ustawy, w zaświadczeniu powinna znaleźć się także informacja o nauczonym przez niego przedmiocie lub rodzaju prowadzonych zajęć.

Nauczyciele urlopowani lub zwolnieni ze świadczenia pracy na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 854), oraz nauczyciele mianowani zatrudnieni na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych w urzędach organów administracji rządowej, kuratoriach oświaty, specjalistycznej jednostce nadzoru, Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, okręgowych komisjach egzaminacyjnych oraz organach sprawujących nadzór pedagogiczny nad zakładami poprawczymi, schroniskami dla nieletnich i szkołami przy zakładach karnych, do wniosku o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego na stopień nauczyciela dyplomowanego będą załączali – analogicznie jak nauczyciel – dokumentację, o której mowa w ww. pkt 1 i 4, a ponadto zaświadczenie pracodawcy zawierające informację o spełnieniu warunku dotyczącego wymaganego okresu pracy, urlopowania lub zwolnienia z obowiązku świadczenia pracy, jeżeli okresów tych nie można udokumentować na podstawie świadectw pracy. W przypadku nauczyciela posiadającego stopień naukowy oraz nauczyciela, który przed nawiązaniem stosunku pracy w szkole w Rzeczypospolitej Polskiej prowadził zajęcia w szkole za granicą – także informację o przyczynie skrócenia okresów pracy, urlopowania lub zwolnienia z obowiązku świadczenia pracy wymaganych do złożenia wniosku o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego. Natomiast w przypadku nauczyciela spełniającego warunek, o którym mowa w art. 9b ust. 1c ustawy, w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 23 czerwca 2022 r., do wniosku należy dołączyć także kopię karty oceny pracy zawierającą co najmniej bardzo dobrą ocenę pracy z okresu 3 lat pracy na stanowisku nauczyciela przed złożeniem wniosku o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego, poświadczoną przez pracodawcę za zgodność z oryginałem.

Nauczyciele skierowani do pracy w szkołach europejskich oraz nauczyciele zatrudnieni w publicznych placówkach doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym, publicznych placówkach doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych, publicznych placówkach doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych, którzy nauczają w szkołach rolniczych, publicznej placówce doskonalenia przedmiotów zawodowych o zasięgu ogólnokrajowym, do wniosku o wszczęcie postępowania kwalifikacyjnego będą załączali dokumenty, o których mowa w ww. pkt 1, 2 i 4, a jeżeli ww. nauczyciel pracował w szkole na stanowisku nauczyciela w okresie 3 lat przed złożeniem wniosku o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego na stopień nauczyciela dyplomowanego, dodatkowo powinien dołączyć do wniosku kopię karty oceny pracy zawierającą co najmniej bardzo dobrą ocenę pracy z tego okresu pracy, poświadczoną przez pracodawcę za zgodność z oryginałem.

Zgodnie z art. 9b ust. 1 pkt 5 ustawy, w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 23 czerwca 2022 r., jednym z warunków, jakie należy spełnić aby uzyskać stopień nauczyciela mianowanego jest zdanie egzaminu przed komisją egzaminacyjną, podczas którego sprawdza się spełnienie przez nauczyciela wymagań dotyczących wiedzy i umiejętności niezbędnych do efektywnego realizowania obowiązków nauczyciela. Zakres tych wymagań został określony w § 7 projektu rozporządzenia. Są to następujące wymagania:

- 1) znajomość przepisów prawa dotyczących organizacji, zadań i zasad funkcjonowania szkoły, w której nauczyciel odbywał przygotowanie do zawodu nauczyciela;
- 2) umiejętność prowadzenia zajęć w sposób zapewniający właściwą realizację statutowych zadań szkoły, w szczególności realizację podstawy programowej;
- 3) umiejętność rozpoznawania potrzeb uczniów oraz indywidualizowania nauczania;
- 4) umiejętność stosowania w pracy wiedzy z zakresu psychologii, pedagogiki i dydaktyki;
- 5) znajomość środowiska uczniów i umiejętność uwzględniania w swojej pracy problematyki środowiska lokalnego oraz współczesnych problemów społecznych i cywilizacyjnych;
- 6) umiejętność korzystania w pracy zwłaszcza w trakcie prowadzonych zajęć, z narzędzi multimedialnych i informatycznych.

Powyższe wymagania – co do zasady – odpowiadają dotychczasowym wymaganiom, które musiał spełnić nauczyciel ubiegający się o uzyskanie stopnia nauczyciela kontraktowego.

Z kolei w przypadku ubiegania się o stopień nauczyciela dyplomowanego jednym z warunków do otrzymania tego stopnia awansu jest uzyskanie akceptacji komisji kwalifikacyjnej, która na podstawie dokonanej analizy dorobku zawodowego nauczyciela i przeprowadzonej rozmowy sprawdza spełnienie przez nauczyciela wymagań dotyczących realizowania zadań lub podejmowanych działań na rzecz oświaty oraz ich efektów (art. 9b ust. 1a pkt 4 ustawy, w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 23 czerwca 2022 r.). Zakres tych wymagań został określony w § 8 projektu rozporządzenia. Są to następujące wymagania:

- 1) doskonalenie warsztatu pracy, w tym w zakresie stosowania technologii informacyjnej i komunikacyjnej, oraz pogłębianie wiedzy i umiejętności w celu podnoszenia jakości pracy szkoły;
- 2) umiejętność dzielenia się wiedzą i doświadczeniem z innymi nauczycielami, w tym przez:
 - a) prowadzenie zajęć otwartych, w szczególności dla nauczycieli odbywających przygotowanie do zawodu; wymaganie to nie dotyczy nauczyciela zwolnionego z

obowiązku realizacji zajęć, o których mowa w art. 42 ust. 2 pkt 1 ustawy, oraz nauczycieli urlopowanych lub zwolnionych ze świadczenia pracy na podstawie ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych oraz nauczycieli mianowanych zatrudnionych na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych w urzędach organów administracji rządowej, kuratoriach oświaty, specjalistycznej jednostce nadzoru, Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, okręgowych komisjach egzaminacyjnych oraz organach sprawujących nadzór pedagogiczny nad zakładami poprawczymi, schroniskami dla nieletnich i szkołami przy zakładach karnych,

- b) prowadzenie zajęć w ramach wewnątrzszkolnego doskonalenia zawodowego lub innych zajęć dla nauczycieli;
- 3) umiejętność wykorzystywania w pracy metod aktywizujących ucznia oraz narzędzi multimedialnych i informatycznych sprzyjających procesowi uczenia się;
- 4) realizację co najmniej jednego z następujących zadań:
- a) wykonywanie zadań mentora (a do dnia 31 sierpnia 2027 r. również zadań opiekuna stażu zgodnie z przepisem przejściowym zawartym w § 17 projektu rozporządzenia), opiekuna praktyk pedagogicznych, społecznego kuratora sądowego, egzaminatora okręgowej komisji egzaminacyjnej, rzeczoznawcy do spraw podręczników, konsultanta Centrum Edukacji Artystycznej, wolontariusza wykonującego świadczenia na rzecz stowarzyszenia lub innej organizacji, których celem statutowym jest działalność wychowawcza albo rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły, instruktora harcerstwa lub innych zadań służących podniesieniu jakości pracy szkoły lub wykonywanych na rzecz dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi lub zagrożonych wykluczeniem społecznym,
 - b) opracowanie i wdrożenie innowacji lub działań dydaktycznych, wychowawczych, opiekuńczych lub innych związanych z oświatą, w tym podejmowanie działań w ramach realizowanego w szkole eksperymentu pedagogicznego,
 - c) opracowanie podręcznika lub autorskiej pracy z zakresu oświaty lub rozwoju dziecka opublikowanej w czasopiśmie branżowym lub w formie innej zwartej publikacji,
 - d) prowadzenie cyklicznych zajęć szkoleniowych dla nauczycieli lub rodziców uczniów, o ile nie należą one do obowiązków nauczyciela,

- e) przeprowadzanie i analizowanie badań naukowych z zakresu oświaty, w szczególności związanych ze specyfiką i potrzebami szkoły, oraz wykorzystywanie wyników tych badań do podnoszenia jakości pracy szkoły.

Zgodnie z art. 9g ust. 2, 3, 6a i 7a ustawy, w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 23 czerwca 2022 r., w skład komisji egzaminacyjnej dla nauczycieli ubiegających się o awans na stopień nauczyciela mianowanego oraz komisji kwalifikacyjnej dla nauczycieli ubiegających się o awans na stopień nauczyciela dyplomowanego wchodzi eksperci z listy ekspertów ustalonej przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania. Ustawa z dnia 23 czerwca 2022 r. przewiduje zmniejszenie liczby ekspertów wchodzących w skład komisji kwalifikacyjnej z 3 do 2. Zgodnie z § 9 projektu rozporządzenia organ powołujący komisję egzaminacyjną dla nauczyciela ubiegającego się o awans na stopień nauczyciela mianowanego lub komisję kwalifikacyjną dla nauczyciela ubiegającego się o awans na stopień nauczyciela dyplomowanego ma obowiązek zapewnić w składzie komisji udział ekspertów posiadających kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela w szkole tego samego typu co szkoła, w której nauczyciel jest zatrudniony, z których co najmniej jeden, w miarę możliwości, naucza tego samego przedmiotu lub prowadzi ten sam rodzaj zajęć.

W przypadku dyrektora szkoły organ powołujący komisję kwalifikacyjną będzie obowiązany zapewnić w jej składzie udział ekspertów zajmujących stanowisko związane ze sprawowaniem nadzoru pedagogicznego, z których co najmniej jeden musi zajmować stanowisko kierownicze w szkole, oraz co najmniej jeden, w miarę możliwości, powinien nauczać tego samego przedmiotu lub prowadzić ten sam rodzaj zajęć co dyrektor szkoły.

W przypadku nauczycieli mianowanych zatrudnionych na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych w urzędach organów administracji rządowej, kuratoriach oświaty, specjalistycznej jednostce nadzoru, Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, okręgowych komisjach egzaminacyjnych oraz organach sprawujących nadzór pedagogiczny nad zakładami poprawczymi, schroniskami dla nieletnich i szkołami przy zakładach karnych oraz nauczycieli zatrudnionych w publicznych placówkach doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym, publicznych placówkach doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych, publicznych placówkach doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych, którzy nauczą w szkołach rolniczych, publicznych placówkach doskonalenia przedmiotów zawodowych o zasięgu ogólnokrajowym, organ powołujący komisję kwalifikacyjną będzie zapewniał w jej

składzie – tak jak dotychczas – udział ekspertów, w miarę możliwości, zatrudnionych na stanowisku odpowiadającym stanowisku nauczyciela.

W przypadku nauczyciela urlopowanego lub zwolnionego ze świadczenia pracy na podstawie ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych komisja kwalifikacyjna – tak jak dotychczas – zapewni w jej składzie udział co najmniej jednego eksperta pełniącego z wyboru funkcję związkową.

Zgodnie z § 10 projektu rozporządzenia, organ właściwy do nadania stopnia awansu zawodowego będzie dokonywał – tak jak dotychczas – oceny formalnej wniosku odpowiednio o podjęcie postępowania egzaminacyjnego lub postępowania kwalifikacyjnego i dokumentacji. Jeżeli okaże się, że wniosek nie spełnia wymagań formalnych, organ wskaże szczegółowo braki i wezwie nauczyciela do ich usunięcia w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania, wraz z pouczeniem, że nieusunięcie tych braków w wyznaczonym terminie spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpoznania. Ponadto, organ właściwy do nadania stopnia awansu zawodowego będzie obowiązany powiadomić nauczyciela, który złożył wniosek, o terminie i miejscu przeprowadzenia odpowiednio egzaminu lub rozmowy co najmniej 7 dni przed dniem posiedzenia komisji.

Przepisy § 11 i § 12 projektu rozporządzenia regulują kwestie dotyczące przebiegu egzaminu przed komisją egzaminacyjną (w przypadku ubiegania się o awans na stopień nauczyciela mianowanego) oraz rozmowy komisji kwalifikacyjnej z nauczycielem (w przypadku ubiegania się o awans na stopień nauczyciela dyplomowanego). Zgodnie z projektowanymi przepisami, po przeprowadzonej ocenie formalnej wniosku, komisja egzaminacyjna dla nauczyciela ubiegającego się o awans na stopień nauczyciela mianowanego zapozna się z opinią na temat lekcji przeprowadzonej przez nauczyciela w ostatnim roku odbywania przygotowania do zawodu oraz oceną pracy nauczyciela, a następnie przeprowadzi egzamin, podczas którego nauczyciel będzie odpowiadał na pytania komisji dotyczące wymagań z zakresu wiedzy i umiejętności niezbędnych do efektywnego realizowania obowiązków nauczyciela, o których mowa w § 7, oraz będzie obowiązany wykazać się umiejętnością rozwiązania wskazanego przez komisję problemu związanego z wykonywaną pracą, z uwzględnieniem przepisów prawa. W przypadku nauczycieli ubiegających się o awans na stopień nauczyciela dyplomowanego komisja kwalifikacyjna zapozna się z oceną pracy nauczyciela, opisem i analizą sposobu realizacji wymagań dotyczących realizowanych przez nauczyciela zadań lub

podejmowanych działań na rzecz oświaty oraz ich efektów, o których mowa w § 8 ust. 1, i przeprowadzi rozmowę, podczas której nauczyciel zaprezentuje swój dorobek zawodowy oraz odpowie na pytania komisji dotyczące ww. wymagań.

Każdy z członków zarówno komisji egzaminacyjnej, jak i komisji kwalifikacyjnej będzie oceniał spełnienie przez nauczyciela wymagań przyznając łącznie za wszystkie wymagania maksymalnie 10 punktów. Na podstawie liczby punktów przyznanych przez członków komisji będzie obliczana średnia arytmetyczna punktów, z tym że jeżeli liczba członków komisji będzie większa niż 3, będzie odrzucana jedna najwyższa i jedna najniższa ocena punktowa. Nauczyciel odpowiednio zda egzamin przed komisją egzaminacyjną albo uzyska akceptację komisji kwalifikacyjnej, jeżeli średnia arytmetyczna otrzymanych punktów wyniesie co najmniej 7.

Jednocześnie organ powołujący komisję egzaminacyjną i komisje kwalifikacyjną, w trakcie egzaminu lub rozmowy zapewni nauczycielowi dostęp do aktów prawnych oraz umożliwi nauczycielowi mianowanemu dokonanie prezentacji dorobku zawodowego (§ 13 projektu rozporządzenia).

Przepisy § 14 i § 15 projektu rozporządzenia dotyczą protokołów sporządzanych z przebiegu oraz obsługi komisji egzaminacyjnej i kwalifikacyjnej. Protokoły i pozostała dokumentacja z prac komisji egzaminacyjnej i komisji kwalifikacyjnej – tak jak dotychczas – będą przechowywane przez organ powołujący komisję. Organ, który powołał komisję egzaminacyjną lub kwalifikacyjną – tak jak dotychczas – będzie zapewniał jej obsługę administracyjno-biurową oraz pokrywał wydatki związane z jej działalnością.

Przepis § 16 projektu rozporządzenia dotyczy wzorów aktów nadania stopnia nauczyciela mianowanego i stopnia nauczyciela dyplomowanego. Dane i informacje, jakie powinien zawierać akt nadania stopnia nauczyciela mianowanego i dyplomowanego określa art. 9b ust. 5 i 5a ustawy, w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 23 czerwca 2022 r. i art. 13 ust. 3 tej ustawy.

Proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 września 2022 r. (§ 18 projektu rozporządzenia), tj. równocześnie z wejściem w życie zmian w ustawie – Karta Nauczyciela w zakresie awansu zawodowego nauczycieli wprowadzonych ustawą z dnia 23 czerwca 2022 r.

Projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Edukacji i Nauki, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r.

o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348).

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych i w związku z tym nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych, określonej w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia nie ma wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162, z późn. zm.).

Przedmiot regulacji nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Odnosząc się do § 12 pkt 1 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r. poz. 283), należy stwierdzić, że projekt rozporządzenia uwzględnia regulacje, w stosunku do których nie ma możliwości, aby mogły być podjęte za pomocą alternatywnych środków.